

Kanuni NECDET VAROL

HALEM yabancı bir ülkede memleketimizi temsil eden genç ve değerli bir sanatkar: Bağdat Güzel Sanatlar Enstitüsü kanun hocası Necdet Varol.

Senelerce radyolarımızda hem idari sahada görev almış, hem de mikrofondan sazını dinletmiş kıymetli kanunu, prensiplerine sadık ve ciddi çalışması ile temayüz etmiş bir kimsedir.

Sanat hayatı:

Necdet Varol 1925 yılında İstanbul'da Boğaziçi'nde doğmuştur. İlk orta ve lise tahsillerini İstanbul'da ikmal ettikten sonradır ki sanat hayatı bilfiil başlar. Çocukluğundan beri lisana ve güzel sanatlara olan yakın ve derin alakası, onun doğuştan sanatkar yaratılışı olduğunun delillerindedir. Söylendiğine göre beklenilenden dahi en huysuz anında bile onu teskin edebilecek tek çare, biraz müzik dinletmektir. İlk oyuncuğu bir kanundur. Müzisyen bir ailenin çocuğu olan Necdet Varol'un büyük ağabeyi İsmail Bey keman çalar ayrıca güzel rikkatli bir sese sahip olup musikimizin daha çok dinî yönü ile ilgilidir. Ortanca ağabeyi Ekrem Varol, tambur çalar ve İstanbul Radyosu ses sanatkarlarından olup musikiyi din ve sanat yönlerinden inceleyip, küçük beste denemeleri de yapmaktadır.

Ailenin esas müzik kaynağı olan anneleri Güzide Hanım inca, duygulu, amatör bir müzisyen olup kanun çalar ve güzel bir sese sahiptir. Taassubun her türlü sanat hareketlerine set çektiği devirlerde, meccanon kanun, nota ve usul dersleri vererek muhitine müzik duygusu, terbiyesi aşılamaya çalışmıştır. Aile reisi merhum Mahmut Bey de, ailenin bu meziyetlerini hiçbir şekilde gölgolemeyip, bilakis teşvik etmiş olan anlayışlı, olgun bir muhterem kişi idi.

Necdet Varol, ilk hocasının annesi Güzide Hanım, en çetin tenkidçisinin ve yenilliklere yöneticisinin de merhum babası Mahmut Bey olduğunu söyler. Bunlardan başka nerede değerli bir müzik bilgini lemi işitmişse, kapsını çalmış ve bu değerden faydalanmasını bilmiştir.

Müzik tahsiline yedi yaşından küçük çağlarda başlayan sanatkar, kendini yetiştirmek için gece gündüz, yıllar yılı ısrarlı bir çalışma kaydetmiştir. Bu çabalarında İleri Türk Musikisi Konservatuvarının ve müzik bilgini merhum Hüseyin

Yin Sadeddin Arel'in büyük tesirleri olmuştur. Konservatuvara yarı yetişmiş olarak girmiş, imtihan heyeti kararı ile doğrudan doğruya üçüncü sınıftan başlatılmıştır. Tahsil süresince Münir Nureddin Solçuk'un, Safiyo Aylâ'nın ve İleri Türk Musikisi Konservatuvarının konserlerine kanunu ile katılmıştır.

Askerlik görevini ulaştırma yedek subayı olarak Eskişehir Hava Meydanında bitirir bitirmez, 1951'de Ankara Radyosundan aldığı cazip bir teklifle birinci sınıf kanun sanatkarı olarak bilfiil icraata başlamıştır. Kısa zamanda büyük başarılar kaydederek repetitör muavini, repetitör ve artist öğretmen kadrolarında yükselmiş ve böylece o yıllarda, Ankara Radyosunun en genç müzik müte-hassis öğretilmiş olmuştur. Radyonun stajyer ve sanatkarlarına 1957 yılına kadar nazariyat, usul ve ilka dersleri vermiştir. Ayrıca korolar idare etmiş ve monotoniyi aşarak yumuşak bir armoni ile koroya çok seslilik ve yeni aranjmanlarıyla partiyon fikirlerini getirmiş, denemeleri ilgi görmüştür. Çeşitli sabah ve gece programları tertiplemiş, birçok özel ve show programları hazırlayıp idare etmiş, anonsörlük ve «Running-Speker» lik gibi çeşitli görevleri başarı ile ifa etmiş olmakla, çok taraflı bir radyo elemanı olduğunu ispat etmiştir.

Necdet Varol'un sanata ve sanatkara saygısı büyüktür ve bunu herkesten de beklemektedir. Meselâ, şefflik görevi ve rildiği bir sanatkarlar grubunun büyük bir toplantıda müruz kaldığı nâhoş bir muameleyi derhal yarında protesto edip kendisini, radyodaki bütün hizmetlerinden istifaya kadar götürmüştür. Fakat kısa bir müddet sonra görevleri daha iyi şartlarla kendisine iade edilmiştir.

İdarecilik kabiliyeti güden kaçmayan Necdet Varol 1957 yılında İzmir Radyosu Müdürlüğüne tayin edilmiştir. Müzik Yayınları Şefliği, Program Müdürlüğü, Ege Bölgesi Turizm Müdürlüğü, Basın Yayın ve Turizm Bakanlığı İzmir İl Temsilciliği görevlerini aynı zamanda ifa eden sanatkar, 3 yıl, 1960 kadar, bu sorumlu ve ağır görevleri başarmıştır.

KANUNU VE MASASI — Sanatkar, İstanbul Radyosunda çalışma masası başında (yukarıda) ve kanunu ile (yanda)...

Üstün sanat kabiliyetinin yanı sıra, idarecilik vasıflarıyla da temayüz eden değerli kanuni, 3 yıldır Bağdat Güzel Sanatlar Enstitüsünde müzik profesörlüğü yapmaktadır

Türk musikisindeki mektepsizliğin açtığı boşluğu kapayabilmek için radyolarda plânlı bir tedrisin tatbiki lüzumuna inananlardan olan Necdet Varol, İzmir'e gidişinde ilk iş olarak bir imtihan komisyonu marifetiyle derece tâyini, gruplandırma ve genç elemanlarla kadronun takviyesi gibi bir tasviye, ikinci olarak da Milli Eğitimden ve İzmir Konservatuarından temin ettiği öğretmenlerle bir musiki kültürü ekibi kurmuş ve öğretim tatbikına girişmiştir. Tabii bütün bunların sonuca etkisi büyüktür.

Sosyal tarafı da kuvvetli olan Varol, İstanbul Teknik Üniversitesi'ndeki talebelere verdiği derslerinden sonra, Ankara'ya geçişinde Ankara Üniversitesi Türk Musikisi Korosunu kurmuş, çalıştırmış, İzmir'e geçişinde İzmir Belediyesiyle birleşerek ve birçok bu işe ehliyetli İzmirli değerleri etrafında toplayarak büyük çap-

ta bir Türk musikisi cemiyeti kurulmasına ön ayak olmuş ve icra heyetini de yönetmiştir. Bu hummalı çalışmalar sırasında pederinin vefatı üzerine İstanbul'a nakil zarureti hâsıl olan sanatkar, o sıralarda münhal bulunan İstanbul Radyosu program müdürlüğü ve müzik müşavirliği görevlerine tâyin edilmiş, burada da hem idareciliği hem öğretmenliği ve hem de sanatkarlığı devam ettirmekte iken Irak hükümetinden aldığı bir teklifi kabul ederek Bağdat Güzeli Sanatlar Enstitüsü müzik profesörlüğü görevine 1960 yılı sonlarında intikal etmiş bulunmakta ve üç yıldan beri aynı görevi ifa etmektedir. Sanatkar halen Bağdat'ta kanun, nazariyat ve ika dersleri vermektedir. Aynı zamanda kendisi Bağdat, Basra ve Musul müstakil konservatuarları kuruluşu hazırlıkları çalışmalarında bulunacak komisyonda da yer almıştır.

15-20 sene gibi uzun bir müddet bestekârlık tarafını gizliyen Necdet Varol, süzdüğü eserlerini artık yavaş yavaş meydana çıkarmaya başlamıştır. Ümit ederiz ki bu yıl, o gurbette iken onu eserleriyle anmak ve aramızda bulmak mümkün olacaktır.

Sanat Hakkında

«Birçok insanlar sanatı duyarlar, bazıları da anırlar. Fakat çok az insan hem duyar hem anlar.»

G. S. Hillard

«Bir amatör bir sanatkar olmayabilir ama bir sanatkar muhakkak bir amatör olmalıdır.»

B. Disraeli

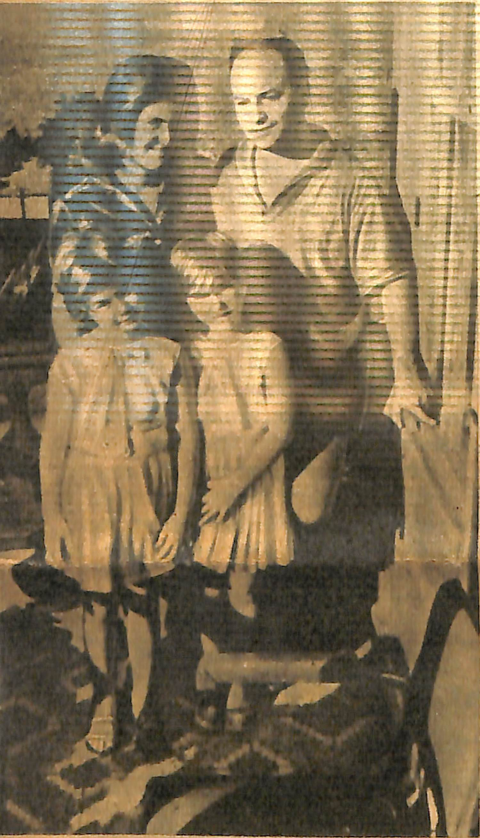
«Sanat tabiatın içindedir, o, onu oradan çıkarabilendir.»

A. Dürer

«Sanatkar eserlerine aittir, eserleri ona değil.»

Novalis

◀ **AİLESİ İLE** — Yandaki resimde genç kanuni Necdet Varol eşi ve iki kızı ile beraber evlerinin balkonunda.

NIHAVENT ŞARKI

Söz ve Müzik: Necdet Varol - Semai

Süzül güzel süzül de gel

Aranajma

Söz: Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel
 Süzül güzel süzül de gel

1
 Süzül güzel, süzül de gel
 Deli gönlüm bak sen! ister
 Seninle bütün yollar
 Cennete gider
 Aşkımın gel, canımın gel
 Bi tanem, sevdiğim, güzelim gel

2
 Alın güzel salın güzel
 Seninle her şey ah ne güzel
 Nazın hasretin güzel
 Vuslatın güzel

3
 Seninle gel ey sevgili,
 Gönül üfkuna açılalım
 Bütün aşkı sevgiyi
 Candan tadalım

5
 Aman güzel yaman güzel
 Özü sözü şipşirin güzel
 Bahar böyle çok sürmez
 Güzel hemen gel

◀ **BAĞDAT'TA** — Necdet Varol, Bağdat'ta yetiştirdiği talebeleri arasında görüyor.